

บันทึก

เรื่อง การตีความคำว่า “ผู้ส่งออก” ซึ่งต้องเสียค่าธรรมเนียมการส่งออก
ตามพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗

กระทรวงพาณิชย์ได้มีหนังสือ ที่ พณ.๐๓๐๒/๓๙๖๐ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๒๑ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัยความหมายของคำว่า “ผู้ส่งออก” ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งต้องเสียค่าธรรมเนียมการส่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ว่ามีความหมายประการใด เช่น

(๑) ในกรณีที่รัฐบาลต่างประเทศขอซื้อข้าวจากผู้ทำการค้าข้าว ส่งออกไปช่วยเหลือประเทศอื่น โดยผู้ทำการค้าข้าวเป็นผู้ขออนุญาตส่งออกในนามของตนเอง และในการขายข้าวให้รัฐบาลต่างประเทศซึ่งเป็นผู้ซื้อนั้น ผู้ทำการค้าข้าวยอมหวังผลกำไร หรือมีกำไร จะถือว่าผู้ทำการค้าข้าวผู้นั้นเป็นผู้ส่งออกเพื่อการค้า และจะต้องชำระค่าธรรมเนียมการส่งออกหรือไม่

(๒) ในกรณีเดียวกัน ถ้ารัฐบาลต่างประเทศเป็นผู้ซื้อ และเป็นผู้ขออนุญาตส่งออกในนามของตนเอง แต่การส่งออกได้มอบให้ผู้ทำการค้าข้าวซึ่งเป็นผู้ขาย เป็นผู้ดำเนินการแทน จะไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการส่งออกโดยถือว่าผู้ส่งออกนั้นมิใช่ผู้ส่งออกเพื่อการค้าหรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๕) ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวและบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

สำหรับปัญหาข้อ ๑ ในกรณีที่ผู้ทำการค้าข้าวอันเป็นผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นหรือผลิตภัณฑ์อาหารที่ผู้ส่งออกต้องเสียค่าธรรมเนียมการส่งออกตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ ฉบับลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๑๗^๑ ออกตามความในพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นผู้ขออนุญาตส่งออกในนามของตนเอง ผู้ทำการค้าข้าวซึ่งเป็นผู้ขายข้าวเองนั้นย่อมเป็นผู้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นหรือผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อการค้าตามมาตรา ๓^๒ แห่งพระราชบัญญัติกองทุน

^๑ ๑. ข้าว ได้แก่ข้าวสารทุกชนิดที่สีแปรสภาพจากข้าวเปลือก ทั้งต้นข้าวและปลายข้าว

^๒ มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ผู้ส่งออก” หมายความว่า ผู้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นหรือผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อการค้า และให้หมายความรวมถึงเจ้าของหรือบุคคลอื่นซึ่งครอบครองผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ดังกล่าวในขณะส่งออกไปนอกราชอาณาจักรด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

สงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗ และต้องเสียค่าธรรมเนียมการส่งออกตามมาตรา ๑๐^๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

สำหรับปัญหาข้อ ๒ ในกรณีที่รัฐบาลต่างประเทศซื้อข้าวจากผู้ทำการค้าข้าวส่งออกไปช่วยเหลือประเทศอื่น โดยรัฐบาลต่างประเทศนั้นเป็นผู้ขออนุญาตส่งออกในนามของตนเอง แต่การส่งออกได้มอบให้ผู้ทำการค้าข้าวซึ่งเป็นผู้ขาย เป็นผู้ดำเนินการแทน ในกรณีเช่นนี้ผู้ส่งออกก็คือรัฐบาลต่างประเทศนั่นเอง และเมื่อการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักรดังกล่าวเป็นการส่งข้าวไปช่วยเหลือประเทศหนึ่งประเทศใด จึงไม่เป็นการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อการค้า รัฐบาลต่างประเทศซึ่งเป็นผู้ขออนุญาตส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักรในนามของตนเองดังกล่าวจึงไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมการส่งออกตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗ เพราะรัฐบาลต่างประเทศนั้นมิใช่เป็นผู้ส่งออกฯ เพื่อการค้า

อนึ่ง การส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นหรือผลิตภัณฑ์อาหารโดยรัฐบาลต่างประเทศเป็นผู้ส่งออก จะเป็นการส่งออกฯ เพื่อการค้าหรือไม่ เป็นข้อเท็จจริงที่ต้องพิจารณาเป็นกรณีๆ ไป ถ้าเป็นการส่งออกเพื่อการค้าไม่ว่าผู้ส่งออกจะเป็นผู้ทำการค้าข้าวหรือรัฐบาลก็ต้องเสียค่าธรรมเนียมการส่งออกทั้งสิ้น แต่ถ้าไม่เป็นการส่งออกเพื่อการค้าก็ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมการส่งออก

(ลงชื่อ) อมร จันทรมบูรณ์

(นายอมร จันทรมบูรณ์)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๒๑

^๓ มาตรา ๑๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๙ ผู้ส่งออกซึ่งผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นและผลิตภัณฑ์อาหารชนิดหรือประเภทที่กำหนดตามมาตรา ๗ ต้องเสียค่าธรรมเนียมการส่งออกตามอัตรา ระเบียบและวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กำหนด